

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus VI. De Responsonibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

non haberi pro Confesso; primum tradit Mascardus *de probat. conclus.* 1177. n. 75. quod etiam de captiosis docet Surdus *de cision.* 196. n. 9. Secundum autem Covarruvias *l. i. variar. c. 2. num. 3.* quod tamen accipe, nisi clarâ distinctione contrarietas tolli possit. Quando enim libellus est ineptus, & positiones de jure non fuissent admittendæ, immeritò præsumitur, *eas Confessus*, contumaciter recusans illis respondere; sic Mascard. *cit. n. 76.* at positiones notoriè falsæ, captiosæ, vel contrariæ, libellum reddunt ineptum, ex n. 475. & positiones tales de jure non essent admittendæ, ex n. 746. ergo.

758. Not. 3. quòd, ut nolens respondere positionibus, habeatur pro Confesso, necessè sit, quòd *ab ipso Judice, personaliter coram tabellione* interrogetur, ut respondeat; & non sufficit, si à Notario ex Judicis commissione interrogetur, & positionibus nolit, prout debet, respondere; colligitur ex glossâ in dict. c. 2. V. *jussusquè à Judice*, ibi: *Et ne credat aliquis, quòd talis jussus factus per Nuntium*; quod tamen accipe, nisi Judex non comparentè parte geminatam emiserit citationem sub comminatione, ut nisi comparuerit respondurus positionibus, *pro Confesso haberi debeat*, ut declarat Surd. *conf. 360. n. 29.*

759. Not. 4. dictam pœnam non incurri à recusante respondere positionibus, etiam jubente Judice, nisi id agat *absque rationabili causa*, ut patet ex textu in n. 755. si autem *culpabiliter*, requiri nihilominus sententiam Judicis declaratoriam, ut illa præsumpta Confessio sit cum effectu; sic Mascard. *cit. n. 71.* Demum, dictæ pœnæ, *ut positiones habeantur pro confessis*, non esse locum, si, antequam jussus est respondere, id recuset, ut constât ex dict. *c. si post*, relato n. 755. in fine.

ARTICULUS VI.

De Responſionibus.

760. **S**ermo est de Responſionibus ad positiones, & articulos; de quibus prima quæstio est, quibus verbis respondendum

sit? Resp. usu jam sic obtinente respondendum sub his verbis, *credo*, si quis eas concedat, vel transmittat; vel *non credo*, si eas neget. Responſiones enim, quæ redduntur, debent esse simplices, puræ, & absolutæ, pertinentes, & claræ, ut exinde Adversarius certò intelligat, quid sibi probandum occurrat; ne eatur extra finem positionum, ut notat Gail. *l. i. observ. 82. n. 2.* Quare, si respondens uteretur verbis obscuris, ambiguis, aut perplexis, aut tergiversatoriis, Judicis officium esset, injungere claram, & categoricam responſionem; *paria enim sunt, non respondere, & obscure respondere*; L. 11. §. 6. ff. *de interrogat.* ibi: *nihil interest, neget quis, an taceat interrogatus, an obscure respondeat, ut incertum dimittat interrogatorem*; quibus præmissis:

Quæres 1. an quis teneatur respondere per se ipsum? an sufficiat per Procuratorem, vel Advocatum? Resp. posse per istos, si sint instructi, & habeant mandatum speciale, præsertim, quando principalis simplex est, & facile captiosis quæstionibus involvi potest. Disputant autem aliqui de quibusdam respondendi formulis, num illæ sufficiant? v. g. si quæsitus responderet, *non credo, ut ponitur*; aut si interrogatus excipiendò diceret, *talem positionem esse facti alieni*. Primam responſionem (aliàs de jure communi admittam) negat Gail in Camera recipi; uti nec secundam illam exceptivam; sed exigi, ut respondeat per verbum *credo*, si factum sciat; vel *non credo*, si factum ignoret; sic, ut ly *non credo*, non habeat alium sensum, ac, *non habeo illius notitiam*. Cæterum in hoc tenenda est praxis & consuetudo locorum.

762. Quæres 2. an possit absolutè responderi negativè ad positionem, *oratione quidem simplicem*; sed *re ipsa duplicem*, sic ut quidem vera sit quoad dictum, non verò quoad adjectum Syncategorema, vel terminum modificantem? v. g. *pono te mihi stipulanti purè promississe equum*. In hac propositione dictum, est, *pono te mihi stipulanti promississe equum*; Syncategorema, seu modificatio dicti est ly *purè*. Nam si quidem stipulanti promissisti equum, positio vera est quoad dictum; si autem solùm sub conditione, & non purè, falsa

falsa est, quoad Syncategorema. Si loquamur philosophicè, positio absolute negari potest; cum enim hæc illi contradictoriè opposita (*mibi stipulanti purè promissisti equum*) sit falsa; verum est, quod non promissisti equum purè, tibi stipulanti; ergo illam rectè negas; *Juridicè* autem loquendo, censent aliqui, dubium esse, num possit absolute negari; de quo videri potest Gail cit. *observ. 87. num. 17.* contrarium tamen censent alii, & quidem rectius, absolute loquendo, cum omnino falsum sit, stipulanti à promittente sub conditione equum, constitutam esse puram obligationem equi, quam tamen significat positio. Ne quis autem se committat inutilibus, & molestis disceptationibus, explicat se, *quid neget*, v. g. *non credo*, quoad *ly purè*.

763. Quæres 3. an sufficit hæc responsio, *non credo, nisi probetur*? sufficientem esse, tenet Gail, & alii, sed cum discrimine. Nam aliqui dicunt, esse quidem sufficientem, sed simul præjudiciosam respondententi, nimirum, ut, si, quod taliter negatum est, ritè probetur, habeatur tanquam Confessus super illo, consequenter appellare non possit ex ea ratione, quod

Confessus appellare non possit. Alii verò dicunt, quod ea responsione non dicat, *se credere*; sed *crediturum*, ubi res probata fuerit; adeoque fide suspensâ in eventum probationis concludentis; quâ præstitâ, convictus habetur; & ideo appellare non finitur; non autem, *quia Confessus*, cum non sit Confessus ex propria scientia, & independenter à probatione secutura; quæ conditio tacitè inest responsioni *non credo*, ubi res dubia est.

Illud etiam hîc not. 1. positiones, quas vicissim Reus ad sui defensionem facit, vocari *defensionales*; 2. olim responsiones fieri solitas *in judicio*; usu tamen hodierno, communiter fieri domi, sic, ut responsiones in Scripturam redactæ. Judici exhibeantur; cum sic meditatio fieri possint, adhibito etiam aliorum consilio; ideo enim datur terminus deliberationis; 3. an, & qualiter habeatur pro Confessio is, qui, cum deberet, eiam jussus à Judice contumaciter ad positiones recusat respondere, dictum esse

à n. 755.

* * *

QVÆSTIO VIII.

IN TIT. VIII. DE DILATIONIBUS.

764. **P**ER *dilationem* intelliguntur induciæ, seu tempus, quod indulgetur Actori, vel Reo, ad faciendum aliquid in re judiciaria; unde *dilatatoria* exceptio apud Ulpianum *l. 2. ff. de except. & præscript.* est, quæ differt actionem. Cum enim Reus conventus non possit statim ad ea, quæ ab Actore illum conveniente petuntur, sine deliberatione prævia, postulata affirmare, vel negare, rebus quandòque altiorem indaginem exigentibus propter varia instrumenta, conventiones, aut alia similia; Actori etiam quandòque negetur aliquid, quod probari debet; nec statim ad manus sint omnia probationum momenta: utriusque concedi solent *induciæ* ad certum tempus, ut debitè instructi ad iudicium veniant, aut ulterius procedant. Et

quamvis in subiectis huic titulo capitulis solum agatur de dilationibus *ante litis contestationem*; quia tamen *Rubrica* universalior est, & de dilationibus *indefinitè*, de aliis quoque in seqq. dicemus.

ARTICULUS. I.

Quid, & quotuplex sit dilatio?

Dilatio in genere nihil aliud est, quam assignatio, vel prorogatio certi termini, vel temporis ad perficiendos actus judiciales, v. g. ad sistendum se iudicio, ad respondendum, ad probandum, appellandum, &c. Et quoniam tales induciæ concedi